

SOME INCURSIONS OF THE GREEN ACCOUNTING CONCEPT

UNELE INCURSIUNI ALE CONCEPTULUI DE CONTABILITATE VERDE

CODREAN Violeta, studentă, Specialitatea: CON

Academia de Studii Economice din Moldova

Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md

e-mail autor: codrean2013@mail.ru

Abstract: *The population and the host of humanity itself face unprecedented challenges in terms of environment and climate, threatening its well-being. In order to reduce their own impact on the planet, the entities demonstrate a collective spirit of tolerance and support for verification possibilities. The article visits both the position and the importance of professional accounting in the application of ecological accounting, as well as the behavior of entities in response to environmental difficulties, its purpose being to help alternate both traditional economic objectives and environmental objectives. increasing ubiquity and ecological thinking. A relatively new branch of accounting, the green record demonstrates primitive in calculation methods and techniques, also due to its immaturity, there are limited programs at university level that focus directly on this category of accounting. At the national level, the concept of green accounting is in a stage of acceptance and gradual implementation, demonstrating the concern of both individuals and legal entities and the state.*

Keywords: *green accounting, green costs, ecological debt, environmental legislation, sustainable development*

JEL CLASSIFICATION: M41, M42

INTRODUCERE. Creșterea economică nu poate fi măsurată în termeni exclusiv economici, în acest sens, apare necesitatea implementării criteriilor suplimentare de evaluare, cum ar fi creșterea ecologică și potențialul verde al țării.

Creșterea ecologică vine din cercetarea și dezvoltarea ecologică, fiind necesare sancțiuni adecvate (*plata pentru poluare*), dar și stimulente (*scutiri de impozite pentru investiții în cercetare și dezvoltare ecologică*) [1], drept urmare, măsurarea creșterii ecologice va avea nevoie de criterii suplimentare precum durabilitatea sau bunăstarea.

Performanța de mediu este unul dintre cei mai importanți factori în evaluarea succesului unei entități, în contextul contabilității verzi, cele din urmă sunt provocate să conlucreze cu echipe de proiectanți de sisteme, chimiști, ingineri, manageri de producție, operatori, angajați și contabili, specialiști care anterior nici nu s-ar fi confruntat în subiecte comune.

Scopul lucrării vine din imperativul sondării stadiului primitiv la care se află metodele și tehnicile pentru contabilizarea mediului și a resurselor naturale, fiind necesară dezvoltarea și îmbunătățirea permanentă a acestora într-u dezvoltarea unui sistem practic și eficient în culegerea și prezentarea informației privind activitatea ecologică și sustenabilă a entității economice, dar și rezultate sale în urma implementării acestor principii de activitate.

Actualitatea cercetării se transpune prin plurivalența problemelor de mediu cu care se confruntă majoritatea entităților într-u identificarea modalităților adecvate de raportare a informațiilor utilizatorilor externi. Spre exemplu, problema poluării mediului se numără printre cele mai importante probleme ale societății umane actuale, ceea ce stimulează producătorul contemporan să utilizeze contabilitatea verde, ca o încercare de a proteja mediul [2].

Metodologia de cercetare are la baza metoda documentar normativă, metoda comparației, metoda inducției, metoda deducției, analiza literaturii de specialitate, a bazei legislative ecologice și a surselor web, în egală măsură, s-au studiat și sursele web internaționale cu privire la situația mediului la nivel global, cu precădere, situația la nivel european.

CONȚINUT DE BAZĂ. Etimologia termenului „contabilitate verde” datează din anii 1980, fiind adus pentru prima dată în uz comun de economistul și profesorul Peter Wood [2], de asemenea pentru prima dată, în anul 1993, Organizația Națiunilor Unite a publicat manualul privind sistemul integrat de

contabilitate economică și de mediu (SEEA), care introduce activele ecologice și economice ale naturii și „costul de mediu” al degradării și epuizării acestora în Sistemul de Conturi Naționale (SNA) [3].

Contabilitatea verde, numită și *de mediu* sau *ecologică*, se referă la modificarea SNA pentru a încorpora utilizarea sau epuizarea resurselor naturale, instrument vital pentru a ajuta la gestionarea costurilor de mediu și operaționale ale resurselor naturale [4] sau altfel spus, *contabilitatea ecologică* este un tip de contabilitate care încearcă să includă factorii costurilor de mediu în rezultatele financiare ale operațiunilor [5].

Scopul principal al contabilității verzi este de a ajuta entitățile să înțeleagă și să gestioneze potențialul „*quid pro quo*”³ dintre obiectivele economice tradiționale și obiectivele de mediu [7]. Contabilitatea verde devine din ce în ce mai importantă nu numai pentru managementul mediului, dar și pentru alte activități decizionale ale entității, și anume: procesul de aprovizionare, proiectarea proceselor și produselor, alocarea și controlul costurilor, bugetarea capitalului, politicile de preț și nu în ultimul rând evaluarea performanțelor [8].

Din punct de vedere al cadrului legal privind gestiunea deșeurilor, identificăm o serie de cele mai importante legi care impun obligativitatea respectării prevederilor ecologice de către entități:

- Legea nr.1515 – XII din 16.06.1993 *privind protecția mediului înconjurător* [9];
- Legea nr.10 din 03.02.2009 *privind supravegherea de stat a sănătății publice* [10];
- Legea nr.1347 din 09.10.1997 *privind deșeurile de producție și menajere* [11];
- Legea nr.1540 – XIII din 25.02.1998 *privind plata pentru poluarea mediului* [12].

În egală măsură, se observă din ce în ce mai accentuat, interesul țării într-o ecologizare, făcând schimb de experiențe la nivel transfrontalier, ceea ce denotă deschiderea către creșterea verde și către integrarea aspectelor economiei verzi și altor aspecte al durabilității în procesele de planificare, de exemplu, curent a avut loc „Masa Rotundă Națională de nivel înalt „*Economia verde – Fabricat în Moldova*” în cadrul EU4Environment pentru a promova conceptul economiei verzi în toate sectoarele de dezvoltare socio-economică în Republica Moldova și Parteneriatul Estic, astfel contribuind la atragerea sectorului privat, partenerilor de dezvoltare, asociațiilor obștești, a mass-mediei și a publicului larg” [13].

În practica contabilă, contabilitatea verde întruchipează sistemul de colectare, sintetizare, analiză și generalizare a informațiilor privind costurile ecologice și datoriile ecologice (figura 1):

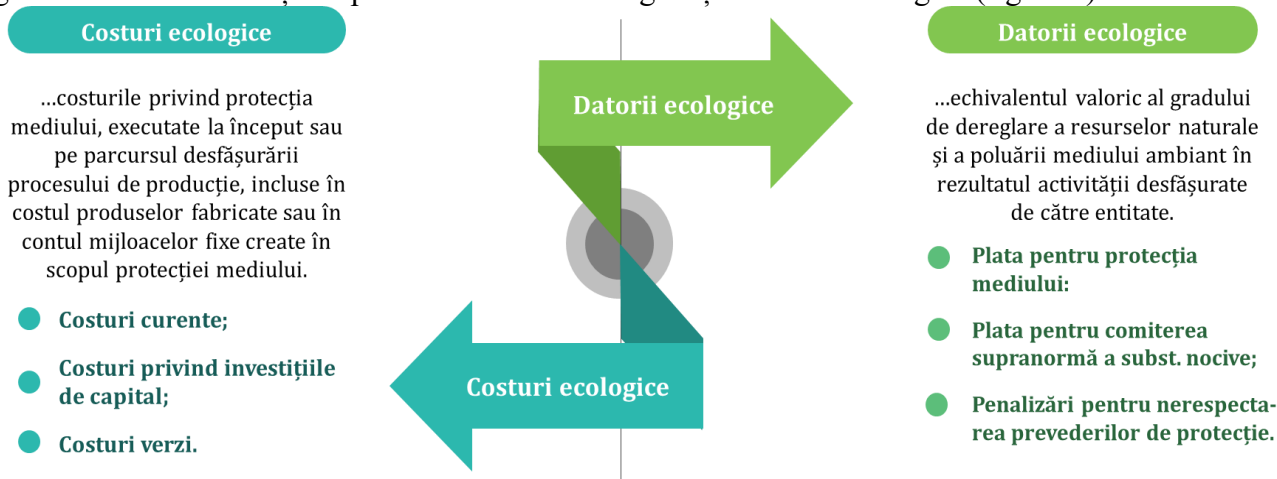


Figura 1. Componenta costurilor și datoriilor ecologice

Sursa: Elaborat de autor în baza [8]

Potrivit figurii 1, costurile ecologice încorporează o serie de costuri componente: costuri curente, costuri privind investițiile capitale și costurile verzi (figura 2):

³ în limba latină - „ceva pentru ceva” sau „o favoare pentru o favoare” [6]



Figura 2. Componenta costurilor ecologice

Sursa: Elaborat de autor în baza [8]

Datorită omniprezenței și influenței contabilității verzi, informațiile privind costurile verzi tind spre implementarea microeconomică, condiționând unitățile economice o serie de beneficii: suport informațional spre îmbunătățirea procesului decizional, asistență în procesul de raportare a datelor, îmbunătățirea imaginii entității, atragerea și motivarea personalului etc.

Calcularea și raportarea datoriilor ecologice se află în responsabilitatea contabilului șef sau a inginerul ecologic (dacă se regăsește în personalul entității), în obligația cărora intră calculul datoriilor conform normelor stabilite de legislația ecologică în vigoare și prezentarea rapoartelor în termenii stabiliți de Inspectoratul Ecologic de Stat [14]. Metodologia de calcul presupune transpunerea cantității de substanțe chimice eliminate în atmosferă sau vărsate în sistemele de canalizare cu normele maxime admisibile conform legislației ecologice, nerespectarea sau depășirea acestora conducând la achitarea conform normelor duble. La încheierea fiecărei perioade de gestiune, entitatea este obligată să prezinte o serie de rapoarte statistice prevăzute de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova [15].

În egală măsură, sursa informațională pentru obținerea datelor privind emisiile substanțelor poluante în aerul atmosferic de la sursele staționare sunt datele de evidență primară, organizată la entitate conform formularelor tipizate „Registrul de evidență a surselor staționare de poluare și caracteristicilor lor”, „Registrul de evidență a funcționării instalațiilor de purificare a aerului și de captare a prafului” și „Registrul de evidență a executării acțiunilor privind protecția aerului atmosferic” [16].

Controlul ecologic asupra agenților economici se realizează în conformitate cu legislația ecologică în vigoare, pe sectorul aplicativ, unde se realizează toate activitățile economice poluatoare de mediu sau utilizatoare de resurse naturale, rolul dominant revine Inspectoratului Ecologic de Stat. În acest sens, Inspectoratul a publicat lista entităților care dispun de autorizații pentru desfășurarea activităților de gestionare a deșeurilor conform normelor în vigoare:

- Î.I. „Ursachi-Trans” (colectarea și prelucrarea deșeurilor de polietilenă);
- SRL „MAXIPET – LUX” (colectare și prelucrare a deșeurilor și resturilor de cauciuc);
- SRL „VANIS-PRIM” (colectarea substanțelor chimice cu termen expirat, etc.

Conceptul relativ tânăr studiat contribuie la adoptarea și promovarea unui viitor durabil pentru entități [17], responsabilitatea față de mediu reprezentând o problemă puternică în rândul entităților contemporane, devenind imperativ ca entitatea să formuleze metode de promovare și protecție pentru prezent și viitor [18], concomitent, deșeurile de tot soiul, emisiile, eliminările nu reprezintă doar o problemă de mediu, ci și o pierdere economică la nivel național și internațional.

CONCLUZII

Contabilitatea verde poate fi aplicată entităților mari, mici și mijlocii din diverse industrii, precum și în sectoarele de producție sau de servicii, la scară mare sau mai mică într-un mod sistematic pentru bazele solicitate.

În Republica Moldova, conceptul de contabilitate verde reprezintă un teren mai puțin explorat în antiteză cu metodologia standard de evidență și raportare. Atât în standardele internaționale, cât și în standardele naționale de contabilitate, nu se impune prezentarea separată și detaliată a costurilor și datorii ecologice, ne fiind reflectate separat de celelalte costuri de producție sau de cheltuieli administrative suportate de către agenții economici, în consecință, atât autoritățile, cât și utilizatorii informațiilor sunt lipsiți de informații detaliate privind costurile verzi ale entității dezvăluite în situații financiare și rapoarte statistice, devenind astfel ineficiente în ceea ce privește transparența riscurilor financiare determinate de mediu.

În concluzie, aplicarea sistemului de conturi ale mediului și resurselor naturale ar trebui privită ca un proces de evoluție în evidențierea efectivă a relației dintre economie și mediu, fiind necesară substituirea sistemului actual de contabilizare și cuantificare economică, deoarece acesta se bazează pe considerarea mediului ambiant și a resurselor sale ca fiind daruri ale naturii, și oferă indicatori ai creșterii economice care ignoră supraexploatarea capitalului natural și pierderea durabilității mediului natural.[19]

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. https://ec.europa.eu/environment/ecoap/about-eco-innovation/policies-matters/eu/703_en;
2. <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/IJOES-03-2019-0056/full/html>;
3. <http://www.ejolt.org/2013/05/green-accounting/>;
4. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/B9780128119891000075>;
5. Sjak Smulders (2008). „Contabilitate națională ecologică”, The New Palgrave Dictionary of Economics, 2nd Edition;
6. <https://dexonline.ro/definitie/quiproquo>;
7. Rout, Himanshu Sekhar (august 2010). „Contabilitate ecologică: probleme și provocări”. IUP Journal of Managerial Economics;
8. <https://prezi.com/ubdu8ys9-alj/contabilitatea-verde-ts/>;
9. Legea nr.1515 din 16.06.1993 privind protecția mediului înconjurător. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* nr.10, art.283 din 30.10.1993. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=88192&lang=ro;
10. Legea nr.10 din 03.02.2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* nr.67, art.183 din 03.04.2009. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=125959&lang=ro;
11. Legea nr.1347 din 09.10.1997 privind deșeurile de producție și menajere. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* nr.16-17, art.101 din 05.03.1998. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=97262&lang=ro;
12. Legea nr.1540 din 25.02.1998 privind plata pentru poluarea mediului. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* nr.16-17, art.101 din 05.03.1998. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=125113&lang=ro#;
13. <https://eucoopnews.md/masa-rotunda-nationala-de-nivel-inalt-editia-a-vi-a-economia-verde-fabricat-in-moldova-de-la-economia-verde-la-pactul-verde-european/>;
14. <http://ies.gov.md/servicii-prestate-taxe-si-tarife/>;
15. <https://statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&id=6173&idc=554>;
16. https://statistica.gov.md/public/files/Metadate/Mediul_inconjurator.pdf;
17. Comisia, The European. „Contabilitatea ecologică ca cale către un viitor durabil”; <http://www.greenbizgroup.com/>;
18. Cont, administrator. „Firmele de contabilitate conduc schimbările ecologice”. ContabilitateWEB;
19. https://www.utgjiu.ro/revista/ec/pdf/2008-01/7_BUSAN_GABRIELA_Prel.pdf.

Coordonator științific: MIHAILA Svetlana, dr., conf.univ.
Academia de Studii Economice din Moldova
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail: svetlana.mihaila@ase.md